

בשעה שהאדם משתף להקדוש ברוך הוא בשמחתו, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו ומביא אותם עמו לשמחה ההיא דבר אחר, בעושי, לפי שהאיש נעשה בשותפות של אביו ואמו והקדוש ברוך הוא, ועל סוד זה כתוב נעשה אדם, בשותפות, שלמדנו שלשה אומנים עשה הקדוש ברוך הוא לברוא מהם העולם, ואלו הם, שמים ארץ ומים, וכל אחד היה משמש יום אחד וחזר לו כמקדם, יום הראשון הוציא השמים אומנות שלו, שנאמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, יום השני הוציאו מים האומנות לעשות, שנאמר ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו', נתעלו מחצית מים למעלה, ומחצית מים נשארו למטה, ואלמלא שנפרדו המים לא היה העולם מתקיים, יום השלישי עשתה הארץ אומנותה והוציאה כמו שנפקדה, שנאמר ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב, ונאמר ותוצא הארץ דשא וגו', עד כאן כל אומן מאלה השלשה הוציא אומנותו ועשו כמו שנפקדו, נשארו שלשה ימים האחרים, יום הרביעי נפקד אומן הראשון לעשות אומנות שלו, שנאמר ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, זו אומנות של השמים, יום החמישי הוציאו המים כמו שנפקדו, שהוא אומנות אחרת, שנאמר ויאמר אלהים ישרצו המים וגו', יום הששי עשתה הארץ אומנות שלה, שנאמר ויאמר אלהים תוציא הארץ נפש חיה וגו', כיון ששלשה אומנים האלה השלימו פעולותיהם, אמר להם הקדוש ברוך הוא אומנות אחת יש לי לעשות, היינו אדם, תתחברו יחד ואני עמכם נעשה אדם, גוף שלו יהא משלכם, ואני אהיה בשותפות עמכם ונעשה אדם, כמו שבתחלה נעשה כשותפות כן גם אחר כך, האב שהוא עושה מלאכת השמים ומלאכת המים, האשה היא שעושה אומנות השלישית כדמיון הארץ, והקדוש ברוך הוא שמשותף עמהם, ועל סוד זה כתוב בעושי, ואף על פי שהאב והאם כבר נפרשו מעולם הזה, מכל מקום השמחה היא בהשתתפות כולם, שלמדנו בשעה שהאדם משתף להקדוש ברוך הוא בשמחתו, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן העדן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו^[מיו] ומביא אותם עמו לשמחה ההיא, וכולם מזומנים שם והאנשים אין יודעים, אבל כשהאדם בצרה הקדוש ברוך הוא לבדו נזמן אליו, ואינו מודיע לאביו ולאמו, זה שכתוב (תהלים י"ח) בצר לי אקרא ה' ואל אלהי אשוע וגו'.

זיו הזוהר

מו. אומר הלשון עקירה כיון שיראים לבוא עוד לזה העולם והדבר אצלם כמו בעל כרחם.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קס"ט עמוד א'

בשביל הכבוד של כל"ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל תקוני יופי, כדמיון זה בכל ברית מילה שבישראל, נצרך לתקן כסא אחד יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא שמה

פתח צעיר ההוא ואמר, כתוב ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים, כתוב כאן עומדים, וכתוב שם (ישעי"ו) שרפים עומדים ממעל לו, מה שם שרפים, אף כאן גם כן שרפים^[מז] אלה הקרשים עמדו בתקוני הכלה מסבבים סביב החופה, למען ישכן בחופה ההיא רוח העליון^[מח] כדמיון זה כלה שלמטה נצרך לתקן חופה לפרוס בתקוני יופי, לכבודה של כל"ה האחרת^[מט] הבאה לשרות שם בשמחת הכלה שלמטה, ובשביל הכבוד של כל"ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל תקוני יופי, ולהזמין כל"ה העליונה בשמחה זו, כדמיון זה בכל ברית מילה שבישראל, נצרך לתקן כסא אחד יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא שמה^[נא] אף כך בכל חופה נצרך תקוני יופי לפרוס על החופה לכבוד של כלה סתם^[נב] שהרי זו כדמיון זאת קיימת, זו עולה בשבע ברכות וזאת עולה בשבע ברכות, וכאשר תעלה בשבע הברכות אז נקראת כלה, ולכך אסור לשמש עמה עד שנכללת באותן שבע הברכות כדמיון כל"ה העליונה, ואותן שבע הברכות יורשת הכלה מן סוד עליון, המקום שכל הברכות נמשכות משם^[נב] הלא שש ברכות הן שהכל"ה מתברכת מהן ואיך נאמר שהן שבע^[נב] אלא שהשביעית היא המקיימת הכל.

סודות של השבע ברכות

רוב הברכות הן על היין, מפני מה, אלא שהוא צד המשמח לכל, יין ההוא, שנשמר בענביו תמיד^[נד] ולפיכך ברכה הראשונה מאותן השבע הוא סוד היין שעושה פירות בין למעלה בין למטה, גפן נוטלת הכל ומוציאה פירות לעולם והתעוררות של שמחה מבחינת השמאל

זיו הזוהר

וגם כח הגבורה נתעורר ממנה להשפיע למדת הגבורה, והיינו למען התעוררת כח שמחה וגבורה להזדווג תפארת עם מלכות, ושפע זו נקראת בשם יין, על דרך הכתוב ויין ישמח לבב אנוש, כי העצבות תתנגד להזדווג, ולכן ברכה הראשונה היא בורא פרי הגפן לבעבור אותה שפע היין הנשפע מן הבינה למדת הגבורה, יען כי התחלת ההתעוררת של שמחה הזיוג באה מבחי' השמאל שהיא מדת הגבורה, ואומר עוד שאותה שפע היין נשפע מן מדת הגבורה גם להגפן, היינו מדת המלכות למען תוציא פירות והספקה לעולם, וזו כוונת הברכה בורא פרי הגפן, ששפע יין נשפע מן בינה לגבורה ומן גבורה להגפן שהיא מדת המלכות שתוציא פירות והספקה לעולם מן השפע שתקבל בהזדווג עמה התפארת.

מז. שגם בהמשכן בקדשי הקדשים היו נמצאים מלאכים שרפים. **מח.** זה הקדוש ברוך הוא הארת עלמא דדכורא. **מט.** זו השכינה הקדושה הבאה לקחת חבל בהשמחה. **נ.** זה אליהו הנביא. **נא.** כלה סתם רמז גם על השכינה ששרשה מדת המלכות שנשפע לה ז' ברכות מן ז' הספירות שהן בינה חג"ת נה"י. **נב.** מעולם הבינה. **נב.** כי הלא השפע שיוצא מן הבינה היא שפע כוללת, והתחלקות השפע לענינים שונים היא בשש ספירות הבנין, והמלכות היא המקבלת הכל, אם כן הרי היא מתברכת רק מן שש ספירות, ולמה ז' ברכות, ומתרץ שבאמת הן רק שש, וברכה ז' היא נגד מה שהמלכות מקבלת כל הברכות ומתקיימות בה למען תחלק אותן בפרטיות. **נד.** זו הבינה שהיא מלאה תמיד בשפע כוללת כל מיני כחות,

היא, שכתוב שמאלו תחת לראשי, ואחר כך וימינו תחבקני, ועץ חיים ההוא עושה פירות ותגובה באותה הגפן בהתעוררת הזאת^[נז] וזו היא ברכה הראשונה של כולן בורא פרי הגפן.

ברכה שניה שהכ"ל ברא לכבודו, סוד הברית הקדוש

ברכה שניה שהכ"ל ברא לכבודו, סוד הברית הקדוש, חדות היחוד, שנוטל כל הברכות מסוד בחינת הימין לעשות תנובה בגפן ההיא^[נז] שהרי לראשונה יורדת שפע ההיא מלמעלה דרך האיברים, ונמשכת לברית הקדוש להמשך משם בגפן ההיא, וזה מצד בחינת הימין, שהרי אין השפע נמצאת אלא בימין, השמאל מעורר והימין משפיע. אחר כך נצרך להכליל שמאל בימין וימין בשמאל, להיות הסוד של אד"ם^[נז] ולפיכך ברכה **שלישית** היא יוצר האדם, ועל כן יעקב שהוא עמוד האמצעי בצורה של אדם היה. **הרביעית** היא נגד עמוד אחד של ירך ימנית^[נז].

החמישית שוש תשיש ותגל העקרה, עקרת הבית^[נז] בחדוה בקבוץ ובאסיפת בניה מארבע רוחות העולם, וזה סוד של ירך האחר שמתחבר עם ירך השמאל^[ס] ללכת ולקבץ לכל הצדדים, וקיבוץ הבנים באהבה להכניסם בין הברכים באותן השתים שהנביאים שוכנים בהם זו השמחה של עקרת הבית היא, מה הטעם, לפי שהרי שתי הערבות אין עושים תנובה ופירות^[סא] וקיבוץ הבנים אליהם הם הפירות והתנובה שלהם, ואין התעוררת קיבוץ הבנים אליה מלבד כח הנביאים.

הששית, שמח תשמח רעים האהובים, זה המקום שרצון וחדוה ואחוה נמצא, הוא העמוד של כל העולם שנקרא צדי"ק^[סב] וצדי"ק וצד"ק רעים האהובים הם, שאין נפרדים זה מן זה, עד כאן שש ברכות שהכל"ה נתברכת מהן.

זיו הזוהר

ה' חסדים של מדת החסד, וזהו בסוד הכתוב וביד"ך לגדל ולחזק לכ"ל, והבן, וכן מובא בזוהר בראשית על הפסוק השמים מספרים כבוד אל, כד עאלת לחופה אקרי כבוד ואקרי אל, ועיין בפרדס שער ערכי הכנוים פרק י"א בכנוי כבוד. **נז**. זה התפארת, ככתוב בתפארת אדם לשבת בית, בית המלכות, וזו ספירה הכוללת ימינא ושמאלא חסד וגבורא, וזהו מה שנקרא עלמא דכורא, ולכך ברכה שלישית היא נגד תפארת. **נח**. בנין עדי עד היינו נצח. **נט**. בית המלכות. **ס**. מדת הנצח מתחברת עם מדת ההוד, והן תרין סמכי קשוט. **סא**. כי התנובה והפירות מוכנות ונעשות בשתי בחינות השניות, שגם כן באותן השמות נקראות, וקיבוץ הבנים היינו שפע שאר הספירות בהן נמצאות, ויניקת הנביאים מהן באות, והמבין יבין להשמר מן הטעות, נמצא שברכה החמישית היא נגד הוד. **סב**. ברכה הששית היא נגד יסוד צדיק, צדי"ק וצד"ק היינו יסוד

נה. פירוש עץ החיים שהוא התפארת מזדווג עם המלכות שנקראת גפן להשפיע בה שפע שתעשה ממנה פירות ותנובה לחלק לעולם בפרטיות, וכל זה נעשה בכח ההתעוררת של מדת הגבורה על ידי שמקבלת שפע היין מן הבינה, מכל זה מובן הטעם שברכה הראשונה בורא פרי הגפן היא כנגד מדת גבורה. **נו**. ברכה שניה היא על כח השני שהוא שפע כח האהבה והתשוקה הנשפע מן מדת החסד בחינת ימין דרך צינורות שאר הספירות למדת היסוד שנקרא כ"ל, להעביר השפע להגפן שהיא המלכות לעשות פירות ותנובה עבור העולם, ולכך ברכה שניה היא נגד מדת חסד, וכך היא הכוונה שהכ"ל היינו היסוד, ברא הוא מלשון בריאות והתחזקות, היינו שמדת החסד שממנה נשפע כח האהבה והתשוקה, כח הזה יבריא ויגדל ויחזק להכ"ל למען יתקשר לכבד"ו, היינו מדת המלכות שנקראת על ידי זה בשם כבד"ו, להשפיע לה שפע

ברכה השביעית היא המחזקת הכל בקרבה, ומן השביעית נתברך הכל^[ט] וזו הכלל של עשרה מאמרות, לפי שהיא כוללת שלמעלה ושלמטה^[י] ולכך נכלל בברכה זו עשר מיני חדות, שהם ששון ושמחה [חתן וכלה] גילה רנה דיצה חדות אהבה ואחווה שלום וריעות, להיות הכל"ה שלימות הכל, זכאים הם ישראל שהם זכות להיות למטה בדמיון שלמעלה, עליהם כתוב (שמואל ב' ז') ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

זוהר חלק ג' פרשת ויקרא - דף י"ט עמוד א'

סוד הזיווג

אמר רבי שמעון בוא וראה מן הקליפה שנקראת נקב תהום רבה העליון נמצאת נקבה אחת, הרוח של כל רוחות, והרי ביארנו כי לילי"ת שמה, והיא נמצאה בתחלה אצל אדם טרם שנתתקנה הנקבה חוה להיות עם אדם כראוי, והיא היתה מזדווגת עמו, אחר כך נסר הקדוש ברוך הוא לאדם והתקין לו הנקבה שלו, כמו שכתוב ויבן ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם, מקושטת ככלה לחופה, כיון שראתה לילי"ת כך ברחו, והיא בכרכי הים נמצאת, ועד עתה היא מזדווגת להרע לבני העולם.

רפואה לזה, בשעה ההיא שמזדווג האדם באשתו יכוון לבו לקדושת רבונו, וכך יאמר עטיפא בקטפא אזדמנת, שארי שארי, לא תעול ולא תנפוק, לא דידיך ולא בעדבך, טוב טוב, ימא אתרגישא, גלגלוי לייך קראן, בחולקא קדישא אחידנא, בקדושא דמלכא אתעטפנא^[טא] ויכסה לו לראשו ולאשתו עד שעה אחת^[טב] וכן בכל פעם עד ג' ימים לקליטה^[טג] שכל הרכבה שאינה קולטת לג' ימים שוב אינה קולטת, ובספר שהניח אשמד"י לשלמה המלך נאמר שלשים יום, עוד נאמר שלאחר גמר המעשה יזרק מעט מים צלולים סביב מטתו, ושמירה לכל אחר כך בכל זמן, שהאשה המינקת לתינוק לא תזדווג לבעלה אלא בשעה שהתינוק ישן, ואחר כך לא תניקהו עד שעה אחת של מהלך ערך ב' מילין, או מיל אחד^[טד] אם אין ביכולת להמתין בשביל צער התינוק כשהוא בוכה, ובזה אין לפחד ממנה

זיו הזוהר

במעשה בהמה, שארי שארי, שכון שכון במקומך, לא תיעול ולא תנפוק, אל תיכנס לכאן ואל תוציא כל דבר מכאן, לא דידיך ולא בעדבך, אין ענין זה שייך לך ואין הוא בגורלך, טוב טוב, שובי שובי למקומך, ימא אתרגישא גלגלוי לייך קראן, הים רועש וגליו קוראים אותך, כי שם מקומך, אבל אנו, בחולקא קדישא אחידנא, אנו מחוברים בחלק הקדושה, בקדושא דמלכא אתעטפנא, אנו מעוטפים בקדושת המלך מלכו של עולם, היינו הקדושה שנקראת אור מקיף המבריה לחצונים. **טו.** משמע שאין לשמש בגלוי ראש. **טז.** פירוש עד ג' ימים אחר הטבילה שיכולה להתעבר באותו הזמן, שיטתו שאין האשה מתעברת אלא סמוך לטבילה. **טז.** שיעור מיל הוא ח"י מינוטין.

ומלכות. **טג.** ברכה השביעית היא נגד מלכות, שנאספות בה שפע כל הברכות והכחות מן שש הספירות, והיא מחלקת שפע הברכות בפרטיות בעולמות אשר תחתיה. **טד.** פירוש שמדת המלכות כוללת כל עשר ספירות הן שלמעלה היינו ג' הראשונות חב"ד, והן שלמטה היינו אשר מן חסד עד מלכות. **טה.** האמנם שאין לחקור במשמעות הלחשים מכל מקום טוב להבין מעט המשמעות, וכפי הנזכר בביאורי זוהר כך משמעותו, עטיפא בקטפא, זו לילי"ת המעוטפת הסדין דק רוחני, כי כמו שיש בקדושה סוד אור מקיף כן לעומת זה בצד הטומאה, אזדמנת, שהיא שואפת להזדמן במקום זיוג איש ואשתו ליהנות מזה או לחטוף איזה כח מזה כאשר ההזדווגות היא בלי צניעות אלא

לעולם, זכאים הם הצדיקים שהקדוש ברוך הוא מלמד להם סודות עמוקים שלמעלה ושלמטה, והכל על ידי כח התורה, שהרי התורה מי שמשתדל בה מתעטר בעטרות השם הקדוש, שהרי התורה שם הקדוש היא, ומי שמתיגע בה נרשם ונתעטר בשם הקדוש, ואז בין דרכים הנסותרים וסודות העמוקים שלמעלה ושלמטה, ואינו מפחד לעולם.

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ד עמוד ב'

מי שמשלים לנפש העני, אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם, הקדוש ברוך הוא משלים לנפשו ונותן לו חיים יותר

ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש וגו', אמר רבי אלעזר לא תבא עליו השמש, הזוהר שלא תאסף בשבילו מן העולם טרם שיגיע זמנו להאסף, כמו שכתוב (קהלת י"ב) עד אשר לא תחשך השמש וגו', מכאן למדנו ענין אחר, שמי שמשלים לנפש העני, אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם, הקדוש ברוך הוא משלים לנפשו ונותן לו חיים יותר, ובוא וראה אין לך יום ויום שאין שולט בו יום עליון אחר, ואם הוא אין נותן לו נפש שלו באותו יום, הרי הוא כמי שפוגם ליום עליון ההוא, ולפיכך ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים - דף קכ"ב עמוד א'

כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס במה שאין בו

כי יהיה ריב בין אנשים וגו' והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע, למדנו כתוב נצור לשונך מרע וגו', מהו מרע, שבשביל לשון הרע חליים יורדים לעולם, אמר רבי יוסי כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס במה שאין בו, שאמר רבי חייא בשם ר' חזקיה כל מי שקורא לחבירו רשע מורידים אותו לגיהנם, ויורדים עמו עד לחייו^[סט] מלבד אותן המחוצפים נגד התורה שמותר לו לאדם לקרותם בשם רשע, היה איש שקלל את חברו, עבר שם רבי ייסא ושמע אמר לו כרשע עשית, הביאו לר' ייסא לפני רבי יהודה, אמר לו לא אמרתי לו שהוא רשע אלא כרשע, שנראה בדבריו כרשע, ולא אמרתי שהוא רשע, בא רבי יהודה ושאל הלכה זו מלפני רבי אלעזר, אמר לו ודאי שאינו נתחייב, מניין, שכתוב (איכה ב') היה ה' כאויב, שאם לא כן, לא היה נשאר מישראל שורש בעולם, כדמיון זה (שם א') היתה כאלמנה ולא אלמנה, כאלמנה שהלך בעלה לעבר הים והיא תצפה לו, אמר רבי

זיו הזוהר

סט. בגמרא איתא הלשון עד לחייו, ויען כי נוכל לטעות בזה דהיינו חייו ממש, כלומר שמותר לו להמיתו, לכך תיקן רבי חייא ואמר בלשון אחר, נחתין ליה לעלעוי, מלשון לחייו בערוגת הבשם, והיינו שמתירין לו לרדת לאומנותו ולהמעיט פרנסתו, והמבקרים שננו כאן לשונם בהבל.

חייא ומכאן נשמע, הלא משם נשמע שהוא עיקר הכל, שכתוב (יחזקאל א') ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, כמראה אדם ולא מרה אדם, אמר רבי יצחק כתוב (שיר ב') כתפוח בעצי היער וגו', כתפוח ולא תפוח, בתפוח שנבדל משאר פירות בגונו, כי בהגונים תולה הדבר [ע] אמר רבי יהודה אילו לא באתי כאן אלא לשמוע דברים האלה די לי.

זוהר חלק א' פרשת נח - דף ס"א עמוד ב'

ארבעים יכנו לא יוסיף, אמר רבי יהודה ארבעים יכנו, למה ארבעים, כנגד ארבעה צדדי העולם, לכל אחד עשרה, לפי שהאדם מן די צדדי העולם נברא.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו עמוד א'

איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה, ונזקן מלהוליד בנים, אין לו תקנה לעולם, מעות לא יוכל לתקן

כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו' יבמה יבא עליה וגו', אמר רבי שמעון בוא וראה הקדוש ברוך הוא עשה לו לאדם כדמיון שלמעלה, הכל הוא בחכמה, שאין לך אבר ואבר באדם שאינו קיים בחכמה העליונה, שהרי כיון שנתתקן כל הגוף באיבריו כראוי נשתתף הקדוש ברוך הוא עמו והכניס בו נשמה קדושה, שבביל ללמדו לאדם ללכת בדרכי התורה ולשמור מצותיו, כדי שיתתקן האדם כראוי, ולפיכך כל זמן שיש באדם נשמה קדושה צריך לו להפרות ולהרבות צורת מלך העליון בעולם, וסוד הדבר שהרי נהר ההוא שנמשך ויוצא אין נפסקים מימיו לעולם, ולכך נצרך לו לאדם שלא יפסיק להנהר והמקור שלו בעולם הזה, מפני שהאדם הוקם למטה כתבנית שלמעלה, מי שמקורו יבש מלעשות פירות, כגון זה שאינו רוצה לישא אשה, או שנשא אשה ועסק בזה ולא יכל, שני אלה שני הפכים הם זה מזה, איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה, ונזקן מלהוליד בנים, אין לו תקנה לעולם, (קהלת א') מעות לא יוכל לתקן, וזה שהתיגע ונשא אשה ולא יכל להוליד, הוא יתתקן על ידי גואלו הקרוב אליו שהוא אחיו, וכל זמן שאיש לא הצליח בעולם הזה להקים תולדות, הקדוש ברוך הוא עוקר אותו ונוטעו כמה פעמים כמקדם, שהרי זה שמת בלא בנים כשיוצא מעולם הזה אינו נכנס בהפרכת [עא] ואינו נוטל חלק בעולם ההוא, ונשמתו אינה נכללת בהמקום שכל הנשמות נכללות שנחצבה צורתו משם, זה שכתוב ונכרתה הנפש ההיא מלפני, וכיון שכן הוא ברא לו הקדוש ברוך הוא גואל שיגאל אותו מידי המחבלים, וזה אחיו הקרוב אליו, שנאמר כי ישבו אחים יחדו וגו', לפי שנשמתו אינה נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא, אלא היא עומדת מבחוץ, לפי שלא זכה להאיר בעולם הזה בגוף ההוא, מי שלא זכה במקום הזה ילך למקום אחר ויזכה בו, עץ השורף ואורו אינו

זיו הזוהר

ע. מעלת התפוח הוא בעל ג' גונים, אודם לבן ירוק, של חסד וגבורה. עא. כן נקרא רמיע הדק שדרך המורים על הנהגת העולם במדת הרחמים הכולל בו נכנסות הנשמות פנימה בקודש.

